

Producten met gevaarlijke stoffen in de tandheelkundige branche.

Binnenkort gaat de Nederlandse Vereniging van Groothandelaren in de Tandheelkundige branche (VGT) beginnen met de officiële start van het project “risicoanalyse van producten met gevaarlijke stoffen in de tandheelkunde branche”.

Alle leden van de VGT zullen gedurende één maand in alle pakketten die vanaf de groothandel verzonden worden een folder bijsluiten die de praktijkhouder / werkgever (hierna aangeduid als ‘eindgebruiker’) attenderen op deze wettelijke verplichting. In deze meezendfolder wordt voor de verdere invulling hiervan verwezen naar de VGT website.

EU-onderzoeken.

Eén van de redenen waarom de wetgever steeds meer druk zet op het goed hanteren en beoordelen van producten met gevaarlijke stoffen (PGS's) zijn o.a. onderzoeken van de Europese Commissie waaruit bleek dat er in 2007 in de EU-27-lidstaten 74.000 personen overleden waren direct ten gevolge van het gebruik van PGS's op het werk.

Een soortgelijk onderzoek in 2007 in de EU-27-lidstaten toonde aan dat, over dezelfde periode, er 43.000 verkeersslachtoffers in de EU-27 te betreuren waren.

Het werken met PGS's levert dus 72% meer dodelijke slachtoffers op dan deelnemen aan het verkeer (...).

Veiligheidsinformatiebladen.

Vanaf 1991 bestaat er al wetgeving die voorschrijft dat eindgebruikers van PGS's door de fabrikant geïnformeerd moeten worden over de risico's van deze PGS's voor mens en milieu.

Deze informatie moest (en moet nog steeds) beschikbaar zijn via zgn. veiligheidsinformatiebladen (VIB's). Deze VIB's moeten voldoen aan strenge Europese eisen, neergelegd in diverse Europese Richtlijnen waaronder de Richtlijn 91/155/EG.

Problemen daarbij waren dat veel informatie niet in het Nederlands beschikbaar was (hetgeen een wettelijke eis is) en dat de fabrikant onbekend was *wie* nu de eindgebruikers van zijn producten waren. Deze informatie van de fabrikant kon (na vertaling in het Nederlands) de eindgebruiker alleen maar bereiken via de groothandel. Immers, de groothandel weet wél wie de eindgebruikers van de PGS's zijn.

Om deze informatie te stroomlijnen heeft de VGT vanaf 1997 een digitaal systeem ontwikkeld waarin eindgebruikers deze VIB's in het Nederlands kunnen verkrijgen. Deze informatie werd eerst via een cd-rom verspreid en sinds 2001 via Internet.

Al snel bleek dat er door de eindgebruikers veel te weinig van deze informatie gebruik werd gemaakt. De belangrijkste reden hiervan was de complexiteit van de informatie op de VIB's en (mede daardoor) de onmogelijkheid voor eindgebruikers om van deze producten een goede risicoanalyse op te zetten.

- 2 -

REACH.

Eén van de maatregelen van de Europese Commissie om het gebruik van gevaarlijke stoffen drastisch terug te dringen is het uitvaardigen van de REACH-Verordening (EG) 1907/2006, waarbij REACH staat voor **R**egistration, **E**valuation, **A**uthorisation and **R**estriction of **C**hemical substances. In deze verordening is o.a. bepaald dat alle fabrikanten hun chemische stoffen moeten melden voordat deze stoffen op de markt mogen komen. Deze melding behoort vergezeld te gaan van een zeer uitvoerige risicoanalyse.

Een andere bepaling is dat er veel meer gedaan moet worden aan het updaten van de informatie op de veiligheidsinformatiebladen en het opzetten (door de eindgebruiker) van een goede risicoanalyse voor het gebruik van dergelijke producten.

Digitale hulpmiddelen.

Voor de invulling van deze vereisten heeft de VGT, in samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en **alle** andere brancheorganisaties in de dentale branche, een systeem opgezet waarin eindgebruikers op twee manieren de wettelijke aspecten ten aanzien van het gebruik van PGS's kunnen invullen.

Veiligheidsinformatiebladen printen?

De wetgeving voor VIB's steekt een beetje vreemd in elkaar. De fabrikant is wettelijk verplicht om te zorgen dat eindgebruikers via een VIB geïnformeerd worden over de risico's van het gebruik van PGS's. Wat de distributie van deze informatie betreft is de fabrikant afhankelijk van de groothandel. In het VGT systeem inzake VIB's wordt in deze vereisten voorzien.

Maar de eindgebruiker kan met deze informatie weinig tot niets beginnen!

Sterker nog, de eindgebruiker hoeft deze VIB's niet eens in huis te hebben, hij heeft de informatie van deze VIB's alleen nodig om, vanuit het Register (zie verder), een arbo-beleid over PGS's op te zetten.

Maar met de informatie van de VIB's is nog iets anders opmerkelijks aan de hand.

De informatie op een VIB gaat uit van een maximale blootstelling van het product, maar dat is uiteraard vrijwel nooit het geval. Zo kunnen producten waarvan het risico groot is relatief ongevaarlijk zijn omdat ze (zeer) weinig gebruikt worden en relatief minder gevaarlijke producten kunnen juist een hoog risicoprofiel hebben omdat ze intensief gebruikt worden.

Dit zgn. 'blootstellingsscenario' is verwerkt in het digitale hulpmiddel Dental Stoffenmanager.

Ondanks dat de VIB's in beginsel alleen maar nodig zijn voor het opzetten van een risicoanalyse is het wél verstandig om alle VIB's van de PGS's die gebruikt worden wél uit te printen, zodat deze onder handbereik zijn in geval zich een calamiteit zoals huidcontact, oogcontact, breuk, morsen of brand voordoet. Dan heeft u de informatie direct beschikbaar.

Daarbij heeft Publichem nog een handige extra functionaliteit. Indien u gebruik maakt van de (gratis) functionaliteit 'abonnement' dan sturen wij u een email als een door u in gebruik zijnd veiligheidsinformatieblad wordt gewijzigd, zodat u dan het (oude) veiligheidsinformatieblad kunt vervangen. Zo hoeft u niet steeds zelf te zoeken naar updates. U moet dan alleen nog attent zijn op nieuwe PGS's in uw gebruikersassortiment.

- 3 -

Het advies is wel om deze bladen pas te printen (via de software Publichem) **nadat** het Register is samengesteld, omdat dan gecontroleerd kan worden of alle bladen geprint zijn en kan dan ook dezelfde volgorde als het Register worden aangehouden.

Print, voordat u met Publichem begint, **eerst** de gebruikershandleiding van Publichem uit om bekend te worden met deze software. Deze handleiding staat op de website van de VGT.

De Dental Stoffenmanager.

De wettelijke eis (vanuit de Arbeidsomstandighedenwet) voor het werken met PGS's is het opzetten van een risicoanalyse voor deze producten. Dat is voor een eindgebruiker een vrijwel onmogelijke opgave.

Zo moet er eerst een Register Gevaarlijke Stoffen worden gemaakt, waarin de gegevens van deze producten (overgenomen vanuit de veiligheidsinformatiebladen) worden verwerkt.

Dit Register kan een praktijkregister zijn, maar ook bijvoorbeeld een afdelingsregister of een persoonlijk register.

Zonder een dergelijk Register kan een eindgebruiker geen arbo-beleid over het gebruik van PGS's opzetten.

De Dental Stoffenmanager is zo opgezet dat een eindgebruiker op eenvoudige wijze een dergelijk Register kan aanmaken en ook kan vastleggen, zodat eventuele mutaties eenvoudig kunnen worden verwerkt of nieuwe producten kunnen worden ingevoerd. Via de Dental Stoffenmanager maakt u dus een individueel Register aan.

Aan de hand van het Register kan dan een nadere risicoanalyse opgezet worden waarbij rekening gehouden wordt met de blootstellingsberekening van een product.

Ook kunnen er, als daartoe aanleiding is, met de Dental Stoffenmanager zgn. 'werkplekinstructiekaarten' (WIK's) worden aangemaakt.

Print wel, voordat u met de Dental Stoffenmanager begint, **eerst** de gebruikershandleiding uit. Deze handleiding staat op de website van VGT.

Deze digitale tool is niet echt moeilijk te gebruiken, maar (zoals met alle nieuwe software) is het handig om de 'route' vanaf de gebruikershandleiding te volgen.

Eén loket, één systeem.

Veel VIB's van nieuwe producten moeten nog steeds door de VGT vertaald worden omdat deze informatie niet in het Nederlands verkrijgbaar is, hetgeen wel een wettelijk vereiste is.

Fabrikanten zijn inmiddels ook begonnen met het maken van VIB's in het Nederlands, plaatsen deze informatie zelf ook op hun website en beschouwen het als 'afgedaan'. Strikt formeel gesproken is dit niet verkeerd, maar de eindgebruiker komt zo niet veel verder.

Immers, de informatie moet verwerkt of toegevoegd worden in een Register en dat is voor de gemiddelde eindgebruiker niet alleen lastig, maar vaak gewoon schier onmogelijk.

Met het opzetten van de digitale hulpmiddelen Publichem (voor de veiligheidsinformatiebladen) en Dental Stoffenmanager (voor het aanmaken van het Register en de risicoanalyse) is gekozen voor één systeem en één loket.

U kunt daar een goede invulling geven aan de eisen die de wet aan de praktijkhouder / werkgever stelt en hoeft niet verder op internet te gaan zoeken naar de beschikbare informatie.

- 4 -

Conclusie.

Met het verscherpen van de wettelijke bepalingen ten aanzien van het produceren, verhandelen en gebruiken van producten met gevaarlijke stoffen denken wij (en dat zijn **alle** dentale branche-organisaties) met de beide nu beschikbare digitale hulpmiddelen een duidelijk signaal af te geven waar een gerichte samenwerking toe in staat is.

Eindgebruikers van dergelijke producten kunnen nu redelijk eenvoudig inspelen op de vereisten die de wet hieraan stelt. Ongelukken kunnen worden voorkomen en op calamiteiten kan snel ingespeeld of ingegrepen worden.

De REACH-wetgeving zal de komende tijd nog veel meer eisen gaan stellen aan dit onderwerp en in het verlengde daarvan aan producenten, verkopers en eindgebruikers, maar de dentale sector is er nu al klaar voor!

E. Kolsteeg
Secretaris VGT

22 december 2010